

Alföldi tengerészek nosztalgiája

AZ ÓCEÁNOKRÓL A TISZA-PARTRA

Ha valaki úgy döntene, szakképzett legénységet keres tengerjáró hajóhoz, ki ne hagyja a szegedi Szent István éttermet. Itt ugyanis minden hónap első szerdáján olyan vidám társaság ül össze, hogy a tagok között éppen úgy akad kapitány, kormányos, mint mondjuk a világ számos tengerén megfordult kazánfűtő.

BÁTYI ZOLTÁN

Ahol már nincs tengeri flotta, túl sokat hajózni sem lehet. Bár - mint a rómaiak óta tudjuk -: hajózni pedig muszáj, s ezt vallják az itt összeseregglő szegedi, Szeged környéki urak is, akik egykoron a magyar tengeri flottában, netán a néphadsereg folyami flottillájában szolgáltak. Az összejöveteleknek helyet adó Tóth Mihály a vendéglátósszaktmát cserélte fel annak idején, hogy kiszabaduljon az akkori Magyarország zárt rendjéből, és világot lásson.

- Jártam én annyiféle helyen, hogy felsorolni is képtelenség. De azt a csodálatos látványt, amit mondjuk a vietnami Sárkány-öbölben felkelő nap kínált, míg élek, nem felejttem el, és Szingapúr is a mesebeli varázslatok közé sorolhatom nálam - szólt legszebb élményeiről Tóth úr.

Flottát irányít ma is a közel harmincfős baráti társaság másik tagja, Csaba István. Csak éppen ez kerekken gurul, az országutakat járja, s helyközi, netán távolsági járat névre hallgat. A Tisza Volán Zrt. divízióigazgatója szintén azt mondja: a világ megismerése készítette arra, hogy -

■ Tóth Mihály és Gulyás Jenő szép emlékeket ápol a vízen töltött időkről

FOTÓ: A SZERZŐ FELVÉTELE

dolgoztam, ahonnan az ördög is megszökne. Mégis nagy örömmel gondolok vissza azokra az időkre, s akárcsak társaim, én is nagyon sajnálom, hogy megszűnt a honi tengerhajózás, magyar lobogó alatt már nem fut ki hajó a világ nagy vizeire.

- Pedig megérné, higgye el nekem - vélekedett Gulyás Jenő, aki hadimattoró volt a Dunán, de örömmel látják a volt tengerészek klubjában. - Auszt-

működtetni. Csak hát a régi magyar hajók elhasználódtak, netán a roncs telepen végezték, így aztán ma már kevés remény van arra, hogy újra magyar hajók szeljék az óceánok vizeit. Egyébként más országok zászlai alatt napjainkban is sok száz magyar tengerész szolgál - jegyzem fel Gulyás Jenő szavait.

- Egykor kétezernél is több volt a számuk, s közöttük legalább ötven olyan akadt, aki az Alföld Csongrád megyei szegletéből jelentkezett szolgáltra - tudtam meg a klub vezetőjétől, Bánáti Attilától, aki ugyan Baján él, de a Mate (Magyar Tengerészek Egyesülete) szegedi csoportját irányítva havonta ellátogat a Tisza partjára.

- Nagyon szeretnénk, ha ezt a cikket olvasva mind többen jelentkezzenek hagyományörző csapatunk soraiba, relikviákkal, képekkel segítenék egy olyan gyűjtemény létrehozását, ami az alföldi tengerészeknek állít emléket.

A beszélgetés során az is kiderült, a sok pletyka közül szinte semmi sem igaz. A mesés csempészetekről szóló legendák korántsem jellemezték a tengerészeket, ugyanis sokkal jobban szerették munkájukat annál, mintsem ilyen kétes akcióval kockára tegyék.

Persze néhány kalandor mindig akadt, de őket csak turistának hívták. Ami viszont tény: miközben a 70-es években a magyar fizetés éppen csak nyújtózott a háromezer forint felé, a jó munkát teljesítő tengerész akár

” Svájcnak szép hasznót hozó tengeri flottája van ma is, tehát hazugság az, miszerint egy szárazföldi országnak nem éri meg ilyen egységet működtetni.

Gulyás Jenő

kilenc-tízezer forintot is zsebre vágott a pótlékokkal együtt. Igaz, ennek hatalmas ára volt, akár fél évig is nélkülöznie kellett a családot.

- Éppen ezért, ha csak tehetjük, rohantunk haza, alig akad olyan, aki a disszidálást választotta volna - jegyezte meg Csaba István. - Mert hajózhat az ember akár a világ legszebb óceánjain, a boldogság akkor keríti hatalmába, amikor hazai vizekre érkezik, és a Tisza partján megpihenhet.

- Így igaz! - bólogtattak a „vén tengeri medvék”, s szemükben ott csillogott a fény, ami - szerintem - még valahol a déli tengereken lobbant fel.

A NYÚL ÉS A CUKOR

Az állatokkal kapcsolatos furcsa tényeket a londoni Zoológiai Társaság publikálta. Az érdekességek közül most azokat szedtük csokorba, melyek valamilyen módon a tavaszhoz is köthetők.

DAILY MAIL

A nyulak szeretik az édesgyökeret - ám az ártalmas nekik, mert nem képesek a cukrot megemészteni - állapították meg a tudósok. De arra is főlhívják a figyelmet, hogy csak két olyan állat van, ami hátrafelé is tud nézni anélkül, hogy elfordítaná a fejét: a nyúl és a papagáj.

Egy átlagos tyúk 257 tojást tojik egy évben. Bal lába sokkal gyengébb, mint a jobb. Utóbbi gyakrabban használja kapirgáláshoz, ezért az izmok jobban kifejlődnek rajta. A leghosszabb ideig repülő, rekorder csirke 13 percig szárnyalt földet érés nélkül a levegőben.

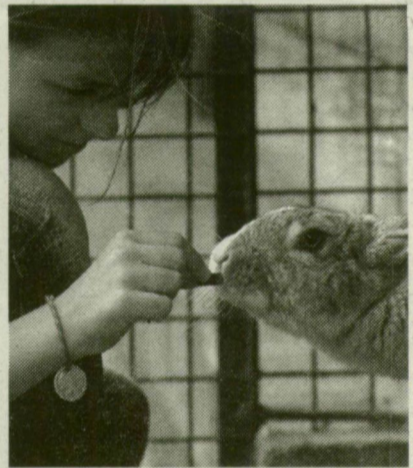
A macska a bajuszát használja, ha át kell préselnie magát valamin. A bajusza antennaként működik, így a cica mérnöki precizitással tudja felmérni a keskeny hely szélességét, magasságát, valamint a távolságot.

Az egér spermája hosszabb, mint az elefánté. Az egér sokkal szaporább állat, és emiatt sokkal hosszabb spermára van szükség, hogy ki tudja elégiteni az igényeket.

A méhecskének szőrszál van a szemükön, ami segít nekik a virágpörösszegyűjtésében. Egy méhecskének 4000 virágot kell meglátogatnia ahhoz, hogy egy evőkanálnyi mézet készíthessen.

A pillangók a lábukkal izlelnek. Minden egyes emberre körülbelül 200 millió rovar jut.

Fordította: Nyemcsok Éva

■ A nyúl - még a húsvéti is - képes arra, hogy hátrafelé nézzen anélkül, hogy elfordítaná a fejét FOTÓ: MTI

Hagyományok tisztelete

A Mate alakuló közgyűlését 1989-ben tartották. A Magyar Tengerészek Egyesületének főbb céljai közt szerepel a honi tengerészahagyományok ápolása, a közösségi szellem ébrentartása és elmélyítése, a magyar tengerhajózás ügyének erkölcsi, szellemi támogatása. Megszervezik a tengerészahagyományokkal összefüggő dokumentumok és rekvizitumok gyűjtését, rendszerezését, kiállítását. „A Mate politikamentes egyesület - olvasható a Mate dokumentumában - , így pártok megkeresésére nem reagálunk, mivel a rendszerváltás óta egyetlen parlamenti párt sem akadályozta meg a magyar tengerhajózás szándékos megszüntetését.”

igaz, csak néhány évre, de - a hetvenes években elköszönjön a buszozástól, és a tengeren próbálja ki magát.

- Kazánfűtő is voltam, olyan helyen

riának, Svájcnak szép hasznót hozó tengeri flottája van ma is, tehát hazugság az, miszerint egy szárazföldi országnak nem éri meg ilyen egységet

DARVASI LÁSZLÓ

Az író elkészítése

Legyünk fölöttébb gondosak az író kiválasztásánál. Nem feltétlenül kell mai, sikeres író választani, régmúlt korok visszeres, alkoholista trubadúra vagy csepürágója éppúgy alkalmas lehet a fogyasztásra, mint kevésbé ismert, mai író. Nagyon, nagyon figyeljünk azonban a szavatosságra! Soha ne vételezzünk lejárt szavatosságú írókat, mert émelygést, hányást, hascsikarást, családi viszályt és nemzeti békétlenséget okozhat. És tessék csak megnézni az irodalmi életet is! A könnyen emészthető írónak nagy a keletje, de vigyázzunk, az ilyen írónak gyakran alig van tápértékük.

Az író is hizlal, mértéktelen fogyasztása betegségeket és különféle nyavalyákat okoz.

Egy író kiválasztásánál soha ne kérdezzünk meg másik írókat, hogy helyes-e a döntésünk, a másik író biztosan elfogult, úgy pozitív, mint negatív értelemben.

A válogatásnál nem árt megnézni az író hátán, farcsigolyáján, olykor a mellbimbóján vagy a hímvesszőjén elhelyezett gyártási cédulát sem, sajnos nagyon sok magyar író már Kinában, Kambodzsában, Vietnamban készítenek magyarul nem is tudó gyermekkrabszolgák, továbbá ismerünk számos olyan nagykereskedést, mely bár így hirdeti magát: Magyar Írók Boltja, a tulajdonos külföldi, az alapanyaga is külföldi.

Magyar írókat ne azért válasszunk, mert magyar, hanem mert író. Buta, tájékozatlan író is lehet finom - mindez csupán attól, de attól nagyon függ, hogyan fogyasztjuk.

Az írók között megannyi sármos, kedves vagy tolakodó önjelölt akad. E jelenség azzal függ össze, hogy mondatokat, bekezdéseket, urambocsá! regényt írni csaknem bárki megtanulhat, írónak lenni viszont csak kevesen képesek, tehát ne higgyünk mindenkinek, aki írónak adja ki magát. Azt állítja magáról, hogy író,

közben pedig csak egy miniszterelnök. Vagy egy ellenőr. Vagy csak megváltó.

Hogyan győződünk meg arról, hogy az illető, akit kinéztünk, hosszas válogatás után kiszemeltünk magunknak, valóban író-e?

Kétségtelen, hogy sokat segít a televízió, a baráti tanács, a szomszéd, vagy az örökös pártbizalmi. De mégis: az olvasás a leginkább célravezető eszköz!

Használt író esetén ugyancsak javallott az alapos körültekintés, az író nem véletlenül használt, nem véletlenül dobták ki, küldték, zavarták el, nem véletlenül távozott onnan, ahol eddig élt. A használt író hamarabb romlik, kevésbé kedves tulajdonságai hamar szembeszöknek.

Tévhit azonban, hogy a hazug író nem izletes. Tessék nyugodtan megkóstolni, az lehet. A hazugság természete a fontos, az a hazug író, aki a hazugságot széppé teszi, író, aki tollforgató az igazságot pusztán igazsággént ábrázolja, nem feltétlenül író.

Miután kiválasztottuk és kifizettük az írókat, szállítsuk haza. Előfordulhat, hogy útközben szökést kísérel meg, ilyenkor, akár a halat vagy a marhát, verjük fejbe, persze csak akkor, ha más eszköz nem használ.

Több író csak kivételes, elkerülhetetlen esetben szállítsunk együtt, veszélyes vállalkozás.

Általában az írók béketűrő és csendes fajta, különösen, amikor dicsérik és magasztalják. Persze előfordul, hogy megvadul, trágárságokat kiabál, trágyába állított, pántos hordókon szónokol, irigykedik, agít, és áldást oszt. Áldást osztó író után ajánlatos a bőséges tusolás. Nagyon sok író nem lehet megérteni. Ilyenkor bízzuk magunkat a szakkönyvekre, az elkészítés útmutatóira, de soha ne felejtjük, hogy a hiba bennünk is lehet.

Az írókat elkészíthetjük tűzön, földön, vízen vagy levegőben. Alaposan mossuk meg, különös tekintettel a genitáliákra, a szájra, és a gondolatokra, melyek koszosak, fertőzőek és elhasználtak lehetnek. Gondosan távolítsuk el a felesleges tollakat, az emészthetetlen és kevésbé izletes részeket. Előfordulhat, hogy egy mázsát is meghaladó, hatalmas íróból végül egyetlen falat marad csupán, akkor se keseredjünk el, érzük be ennyivel.

Vannak írók, akiket a leggondosabb elkészítés után is képtelenség egészében elfogyasztani, bizonyos részeket ezért érdemes lefagyasztani, hogy inséges időkben elővehessük. De ne feledjük, nem minden lefagyasztott író olvad ki.

Más által elégetett, megölt, kivégzett író is író, tehát fogyasztható. Írókat nem azért fogyasztunk, mert megölték, kivégezték, betiltották, hanem mert író volt.

Az elkészítés során a megtisztított írókat bőségesen öntsük le honoráriummal, az alsó részeit rajongással, díjjakkal, ösztöndíjakkal puhítsuk. Ingyenek kritikust is helyezhetnek az elkészítőnő író alá, az író ugyanis szereti, ha a kritikus alatta van. Ha fölé rakjuk, szinte mindig lekozmal, túlfő, megkeseredik. Érdekes és jóra való megoldás az írót olvasói levekbe csomagolni, majd hosszasan pácolni, az író húsa ilyenkor különleges ízeket és aromákat szabadít fel.

Írókat tálalhatunk egyszerűen, vagy díszítve, elfogyaszthatjuk magányosan, vagy csoportosan is. Összeveszni írón nem érdemes, jó, és helyesen elkészített író esetén ugyanis ugyanazok a finom falatok többfelé oszthatók.

Ha egy író megfekszi a gyomrunkat, esetleg más írónal gyógyítható. S nem árt fölkészülni, igazán jó írók esetében az emésztés, ami csak élünk, eltart.